Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь
УА "Віцебскі дзяржаўны унівесітэт імя П.М. Машэрава"

УДК 808.26 – 3
№ гос.регистрации 20063271 от 16.11.2006
Инв. № ____________

ЗАЦВЯРДЖАЮ:
кіраўнік арганізацыі выканаўцы
__________ А.У. Русецкі
(подпіс)
"12" 03 2007 г.

М.П.

СПРАВАЗДАЧА
аб навукова-даследчай рабоце "Віцебшчына ў назвах вуліц"
(прамежкавы, гадавы)

дагавор з БРФФД № Г 06-029 ад 01.04.2006 г.

Навуковы кіраўнік НДР
(докт.філал.навук, прафесар) __________ Г.М. Мезенка
(подпіс)

"6" марта 2007 г.

Нормакантралёр __________ **А.М. Галкін**
(подпіс)

"6" марта 2007г.

Віцебск

Н-298

Установа адукацыі «Віцебскі дзяржаўны універсітэт імя П.М. Машэрава» НАВУКОВАЯ БІБЛІЯТЭКА

5.2.

СПІС ВЫКАНАЎЦАЎ

Навуковы кіраўнік тэмы,
докт. філал.
навук, прафесар ______ 06.03.07 Г.М. Мезенка (асноўная частка, заключэнне)
(подпіс, дата)

Выканаўцы тэмы:
Ст. навуковы супр.,
канд.філал.навук ______ 06.03.07 Г.М. Дзеравяга (уводзіны, літаратура)
(подпіс, дата)

Лабарант ______ Н.А. Захарава (камп'ютарны набор)
06.03.07
(подпіс, дата)

Нормакантралёр ______ 6.03.07 А.М. Галкін
(подпіс, дата)

5.3.

Р Э Ф Е Р А Т

Справаздача 38 старонак, 1 кн. 18 крыніц.

УРБАНОНІМ, УРБАНАНІМІЯ, УРБАНАНІМІКОН, ГАДОНІМ, АГАРОНІМ, ЭКЛЕЗІОНІМ, ВІКОНІМ, ВІКАНІМІЯ, ВІКАНІМІКОН, НАМІНАЦЫЯ, *РЭНАМІНАЦЫЯ (ПЕРАЙМЕНАВАННЕ), АНІМІЗАЦЫЯ, ТРАНСАНІМІЗАЦЫЯ.*

Аб'ектам даследавання *з'яўляецца урбананімія і віканімія Віцебшчыны XX і XXI стст.*

Мэта даследавання – вывучыць стан сучаснай урбананіміі і віканіміі Віцебскай вобласці, шляхі ўзнікнення і станаўлення назваў унутрыгарадскіх і ўнутрысельскіх аб'ектаў.

Задачы даследавання:

1) сабраць урбананімную і віканімную лексіку па 248 сельсаветах, 21 раёна Віцебскай вобласці;

2) пералічыць усе населеныя пункты, у якіх існавала канкрэтная назва ўнутрыгарадскога аб'екта;

3) прасачыць фарміраванне назваў гаданімнай і агаранімнай зон анімічнай прасторы;

4) раскрыць паходжанне назваў унутрыгарадскіх і ўнутрысельскіх аб'ектаў;

5) вызначыць перайменаванні ўнутрыгарадскіх і ўнутрысельскіх аб'ектаў, якія адбываліся ў другой палавіне XX – пач. XXI ст.;

6) зафіксаваць страчаныя назвы ўнутрыгарадскіх і ўнутрысельскіх аб'ектаў;

7) выявіць матывацыю урбанонімаў і віконімаў розных тыпаў;

8) прывесці па магчымасці зводы ўнутрыгарадскіх і ўнутрысельскіх назваў мінулых часоў.

Вынікі даследавання. У выніку даследаванняў, праведзеных на працягу 2006 г.:

- упершыню ў айчыннай анамастыцы зроблена тэарэтычнае абгрунтаванне віканімікі як асобнага раздзела тапанімікі;
- абгрунтавана сутнасць назваў унутрыгарадскіх і ўнутрыселдьскіх аб'ектаў, выяўлены агульныя і прыватныя рысы віконімаў, сфармуляваны адрозненні паміж урбананіміяй і віканіміяй;
- прасочана фарміраванне гаданімнай і агаранімнай зон анамастычнай прасторы;
- выяўлены ўсе населеныя пункты гарадскога тыпу Віцебскай вобласці і сельскія населеныя пункты, у якіх ёсць лінейныя аб'екты;
- створана картатэка назваў гарадскіх і сельскіх лінейных аб'ектаў;
- вывучаны і апрацаваны дадзеныя Нацыянальнага кадастравага агенцтва;
- устаноўлены ўсе населеныя пункты, у якіх існавала пэўная назва ўнутрыгарадскога / унутрысельскага аб'екта;
- вывучаны працэс намінацыі ўнутрысельскіх аб'ектаў;
- вывучаны дадзеныя краязнаўчых музеяў гарадоў Браслаў, Паставы, Полацк;
- створана большая частка этымалагічнага даведніка урбанонімаў і віконімаў Віцебшчыны;
- вызначаны перайменаванні ўнутрыгарадскіх і ўнутрысельскіх аб'ектаў краю, што мелі месца ў XX ст.

Магчымыя галіны выкарыстання вынікаў – анамастыка, гісторыя мовы, лінгвакраіназнаўства, культуралогія, гісторыя Беларусі, краязнаўства.

Унутрыгарадскія і ўнутрысельскія назвы – важны грамадскі феномен. Вывучаныя і прадстаўленыя ў нашым даследаванні задзейнічаныя матывы намінацыі вуліц, завулкаў, плошчаў Віцебшчыны могуць быць выкарыстаны пры намінацыі лінейных аб'ектаў у іншых рэгіёнах Беларусі і замежжа.

ЗМЕСТ

1. Уводзіны ... 9

2. Асноўная частка

2.1. Прызначэнне слоўніка-даведніка "Віцебшчына ў назвах вуліц" ... 14

2.2. Будова слоўнікавага артыкула ... 15

2.3. Падабенства і адрозненні гарадскога і сельскага гадонімікона ... 16

2.4. Месца і роля другаснай атрыбуцыі ў сучаснай урбананіміі і віканіміі ... 25

3. Заключэнне ... 30

4. Спіс выкарыстаных крыніц ... 34

5. Дадатак ... 36